

SLOVENSKI NAROD.

Nahaja vsak dan sredo, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Jagnje je volku skalilo vodo.

Domnevali smo, da je ministerski predsednik vendar že spoznal tržaškega namestnika Rinaldinija, da so ga pogubni uspehi Rinaldinijeve politike prepričali, da s sistemom, po katerem se vlada Primorska, ni doseči normalnih razmer, in da je vsled tega izgubil tisto slepo zaupanje v Rinaldinija, katero je poglavitni vzrok, da se razmere ne premene.

Ministerskega predsednika odgovor na interpelaciji o primorskih razmerah pa priča, da smo se varali. Ta odgovor je ministerskemu predsedniku narekoval naš prijatelj Rinaldini, v čigar nepristranost noben Slovenec in Hrvat ne veruje, in prav zagradel se nič ne čudimo njegovi tendenci, se ne čudimo zatrdilo, da je slovansko jagoje italijanskemu volku skalilo vodo.

Odgovor je sestavljen sicer v birokratičnem slogu in je zabeljen s frazo, običajno pri takih prilikah, da sta obe stranki krivi, da pa so oblastva vse storila, da ohranijo mir in red, ali tendenca odgovora je vendar, zvaliti glavno krivdo na Slovence. Trditve, da so Slovenci de 28. marca „neuerlich“ poskušili „einen gewalttätigen Ueberfall der Stadt Görz“ je tako gorostasna, da jo more z ministerskega tedeža izreči le mož, kateri brez pomisleka ponavlja, kar so mu drugi natvezili. Za uprizoritev tacega „Ueberfalla“ na celo, veliko mesto s tisoči prebivalstva, kjer skrbita državna in mestna policija za red, kjer je nastanjeno večje krdelo vojaštva, treba je tisoče oboroženih ljudi, kar pravi vsakemu normalnemu človeku že zdrava pamet. Kakšen pa je bil ta „Versuch eines gewalttätigen Ueberfalles“ mesta goriškega? Nekaj pijanih fantov, peščica ljudi, katere lahko ukroti jeden sam redar, je na potu iz goriške okolice v Gorico izrekalo neke prazne grožnje. Iz tega komarja so zaščitniki iredente naredili slona, da bi očrnilo Slovence, in grof Badeni je to, iz hudobnega namena izmišljeno neresnico, v državnem zboru slovesno proglasil kot dejstvo!

Prav tako, kakor glede tega slučaja je postopal grof Badeni tudi glede vseh drugih. Naravno je, da so tudi Slovenci in Hrvatje prouzročili marsikaj, kar moramo obsojati, da so tudi oni v svoji

opravičeni razburjenosti zakrivili marsikak izgređ, ali grof Badeni je krivdo Slovencev slikal kar mogoče črno, dočim je Italijane opiral in predstavljal njih počenje v Kopru kot tako nedolžno, da se radi njega ni vredno razburjati. Povrh pa ni govoril niti popolne resnice, kajti Badenijeva trditve, da se v Kopru nobenemu slovanskemu dijaku ni nič zgodilo, da ni bil nihče ranjen, kaj še težko ranjen, nasprotuje istini, kakor jej nasprotuje tudi zatrdilo, da se po Veliki noči nobenemu dijaku ni nič zgodilo. Izgređi proti slovanskim dijakom so se ponavljali tudi po Veliki noči, a da so bili nekateri rapedenci ranjeni, je tudi konstatovano, objavljena so bila tudi imena dotičnikov. Namestnik Rinaldini jih že ve, samo ministerski predsednik jih ne ve!

Pristranost ministerskega predsednika se vidi najboljše iz tega, da je puhlo govorjenje nekaterih kmetskih fantov proglasil za poskus „eines gewalttätigen Ueberfalles der Stadt Görz“, o znanem napadu na ladji, ko so neki italijanski kričarji hoteli mirne slovanske dijake vreči v morje, ko so jim grozili s smrtjo, pa je rekel, da so dijake le „nadlegovali“ „mit beleidigenden Zurufen“.

To pojasnjuje vso drastično tendenciozno odgovor ministerskega predsednika in njegov namen, oprati Italijane in ožigosati Slovence, da ni treba nič več govoriti. Odgovor potrjuje, da so bila puhla in jalova naša upanja, da nam grof Badeni dobrovoljno pomore do naših pravic in da naredi konec sistematičnemu zatiranju in preganjanju našega naroda na Primorskem.

Po opravičilu ni bilo slovanskim poslancem mogoče odgovoriti takoj na ta izvajanja ministerskega predsednika, storiti pa bodo to morali. Prihaja za to bode pri nadaljevanju razprave o nujnem predlogu glede primorskih razmer, a porabiti se mora, da se osvetlijo informacije, katere daje ministerskemu predsedniku tržaški namestnik Rinaldini.

V Ljubljani, 13. maja.

Legitimacijski odsek je sklenil, da njegova posvetovanja ne bodo javna. Poslušati jih ne bodo smeli drugi poslanci. Zato je pač imel svoje uzroke.

Že prve seje so pokazale, da se hočejo nerednosti pri volitvah v Galiciji, kolikor se da, potlačiti. To je že stara navada. Verifikacija posebnih umazanih volitev se bode zavlačevala skoro do konca zasedanja. Gališka poslanca dr. Okuniewski in Daszynski sta predlagala, naj se poročevanje o galških volitvah izroči poslancem, ki nikakor niso udeleženi pri volilnih sleparijah. Da jim bodo spise raztolmačili, naj se doda slednjemu jeden poljščine večš soporočevalec. Večina pa ni bila za to in je poročila o galških volitvah izročila članom poljskega kluba, in to možem, ki so sami prišli v zbornico samo z vladno pomočjo. Sedaj ni dvoma, da bode odsek vse v redu našel. Gospodje sami sebe ne bodo obsodili.

Boj mej nemškimi nacionalci in liberalci. Nemški liberalci hočejo porabiti izjavo narodnih Nemcev, da se v gospodarskih vprašanjih ne udeležé obstrukcije. Začeli so agitacije proti njim in dosegli že nekaj izjav proti narodnim Nemcem. Seveda bodo narodni Nemci lahko ost obrnili, ker liberalni Nemci tudi niso za obstrukcijo v vseh gospodarskih vprašanjih. Rekli bodo, da liberalcev nočejo ondu podpirati, kjer gre za židovske koristi. Vsekakor je pa za Slovence in vlado ugodno, če se je nemška složnost tako hitro razbila in se bode naposled iz vsega boja proti Slovanom razvil še mejsebojni boj mej Nemci samimi. Nemške stranke so le mislile, kako bi slednja jezikovne naredbe najboljše za se izkoristila, od ted pa jako čudno postopanje nekaterih. Da nemštvo ni v nobeni resni nevarnosti, to pač vsi vedo.

Napake pri pogajanjih z Ogersko Avstrijska vlada je veliko napako storila, da je pustila vprašanje o kvoti tako dolgo nerešeno. Madjarom se je v tem posrečilo v novi trgovski in carinski pogodbi pridobiti velike ugodnosti. Grof Badeni se je nadejal, da bodo Madjari potem rajši privolili v povišanje kvote. Kar so dosedaj Madjari dosegli, je že toliko vredno, da so še na dobičku, ako tudi privolijo v kvoto 40 %. V Budimpešti pa ne mislijo prijenjaviti sedaj, ko so dosegli, kar so želeli. Vsi ogerski politični krogi so proti povišanju kvote. Vlada preti z ostavko, ako se bi od avstrijske strani zahtevalo znatno povišanje. Baron Barffy je

LISTEK.

Umetnost in kritika.

(Piše ***)

IV.

V spisih Aristotela in Platona že nahajamo prve početke filozofskemu razmišljanju o lepem. Ali Grki so bili vrlo oprezni v porabi estetik. Saj je Aristotel celo trdil, da morejo tudi stvari, same na sebi grde, a prikazane dobro in resnično, vzbuditi v nas začudenje nad to umetnostjo. Ni namreč težko, prikazati lepim ono, kar je samo na sebi že lepo, a lepoto najti tudi v grdih stvareh, v tem se pokazuje sila umetnosti. — Ne bomo pa v teh spisih našli suhih estetskih pravil in formul za umetnost, kakor nam jih dandanes ponuja tista estetika, ki je, rojena v zloglasnem baroku, spravila lepoto v popolno disharmonijo z naravo in je s tem vsaki okus in napredek v umetnosti zadušila.

Vedno so bile v umetnosti knjige, ki so početnikom tolmačile tehnično stran umetniškega delovanja, n. pr. Aristotelova ali Ovidova poetika. Tudi dandanes jih imamo. Celo veliki umetniki, slikarji, kiparji so pisali knjige, ki so se bavile z mehansko stranjo umetnosti, n. pr.: Polyclet, da

Vinci, Dürer i. dr., in v katere je polagal umetnik-učitelj izkustvo svojega življenja v prid svojim učencem. Vedno so pa opozarjali ti učitelji-umetniki svoje učence na lepoto, ki je v naravi. Saj je znano, da je izrel učitelj Pavzije 10 let učence pri sebi, učeč jih spoznavati naravo.

Svobodno, ne poznavajoči nikakih suhih pravil estetskih, so gledali stari prirodo in učili se od prirode, uporabljajoči izkustvo svojih prednikov. Kjer je svoboda, tam je napredek. Zgodovina in dela srednjeveške umetnosti nas uče, kako je napredovala umetnost na naravni podlagi prav od „sv. Lukeža“ pa do velikanev renesančne dobe...

Kako je zaslepil blesk teh klasikov njihove naslednike in kako je kasnejša generacija umetnikov pod vplivom estetikov, odcepivših se popolnoma od prirode, videla jedini ideal za seboj — t. j. v nasledovanju lepote del velikih mojstrov! In nasledovali so lepo zunanjsčino klasikov; ker pa jim je manjkala individualnost, ker jim je nedostajal duh, ki odgovarja tej zunanjsosti klasikov in ki jo oživlja, bila so dela njihova povsem mrtva in le suhe fraze.

V tem napačnem duhu vzgojeni slikar Rafael Mengs je pisal knjigo „Ueber Schönheit und Geschmack in der Malerei“.

Mengs je bil sin saksanskega dvornega slikarja. Precej pri rojstvu že ga je njegov oče namenil za slikarja; zato ga je tudi krstil na ime orege moča, pred katerim so tedaj estetik imeli največ spoštovanja, — krstil ga je za Rafaela. Vzgojil ga je na to po vseh principih teoretične estetike; zapiral ga je v sobo mej slike starih mojstrov in mej estetike... V življenje ni prišel dečko prej, nego z 20 letom, ko mu je pripeljal oče lepo ženo... Seveda je ta živa, konstruirana estetska mašina, brez umetniške narave položila vse svoje „izkustvo“ (?) v ono famozno knjigo. Ker vsled napačne vzgoje svoje ni mogel poznati niti življenja, niti svobodne narave, ker ni mogel čutiti lepote, ki leži v njej, razlaga Mengs na dolgo in široko, da bi se mogel doseči „ideal lepote“, če bi se vse vrline starih in priznanih umetnikov zjedini: Michel-Angelova linija in forma, Rafaelova draperija, Tizianov kolorit itd. Mengs je menil, da bi na ta način postal nov klasik, vzornik, toda žal ni postal drugo nego klasicist, gola manira. In tako je moralo priti! Linija Mihel-Angelova izvira iz globčini duše in njegovega čutenja, ona je harmoničen izraz njegovega individualnega gledanja prirode; ta linija pa izgubi popolnoma vso vrednost, če je od-

baje pri pogajanjih storil neko obljubo, katero bi pa sedaj najrajši utajil. Treba bode, da avstrijski parlament pokaže svojo odločnost proti Madjarom.

Kmetijske zadruge. Vender se je novi državni zbor lotil načrta zakona o kmetijskih zadrukah in ga z veliko večino izročil odseku. Da se odseku izroči, to je zagovarjal tudi socialisti Rasch. Seveda ne smemo misliti, da načrt kmalu stopi v veljavo kot zakon. Minolo bode še precej časa, predno se reši v državnem zboru, a s tem še ne bode ničesar doseženega. Vse podrobnosti imajo potem skleniti deželni zbori. V deželnih zborih pa v več krajih primanjkuje sposobnih mož za take velike reforme. Baš v kranjskem deželnem zboru smo imeli priložnost se prepričati, da se baš zastopniki kmetijstva ne odlikujejo po potrebnih zmožnostih. O svojem času je grof Falkenhayn že bil predložil državnemu zboru neki zakon o kmetijskem dednem pravu, ki je imel namen preprečiti, da kmetijska posestva preveč ne prehajajo v druge roke, temveč se obdrže v rodbini. Zakon je imel določbo, da se podrobnosti prepuščajo deželnim zborom, a dosedaj se noben deželni zbor stvari ni lotil. Podrobnosti so pri takih zakonih bistvenost, in so težje določiti, nego glavna načela.

Rusija in Bolgarija. V Sofiji je bil te dni neki protiruski dijaški shod. Na tem shodu se je hudo zabavljalo proti Rusiji. Shoda sta se udeležila tudi Cankov in Karavelov, ki sta sedaj povsod zraven, kjer bi bilo moč vladi delati neprijetnosti. Oba sta bila za časa Stambulova velika rusoljuba. Cankov je živel v Peterburgu, Karavelov je pa bil v ječi. Oba sta pričakovala, da dobita kakí dobri mesti, ko Rusija zopet dobi večji vpliv v Bolgariji. Ko sta se pa varala, sta pa postala nasprotnika Rusije. Govorniki na tem shodu, ki pa ni bil poseben številni obiskani, so Rusiji očitali, da zasleduje le sebične namene. Ruski listi se jeze na bolgarsko vlado, da je sploh tak shod dovolila, in dolže bolgarsko vlado, da ni odkritosrčno naklonjena Rusiji. Seveda se pri tem prizna, da Bolgarija ni absolutistična država, kakor je Rusija.

Električna razsvetljava in nje nasprotniki.

III.

(Konec.)

Če pa hoče ta mož storiti še kaj več, vzletode 40 žarnic, ki ga na leto stanejo 2128 gld. Da se mu letni troški v tem slučaju nekoliko zmanjšajo, pa bode za to skrbel, da mu žarnice po nepotrebnem ne svetijo. Kjer ni treba močne luči, ugasnil bode več ali manj žarnic, kar se izvrši z jednim samim poprijemkom dosti bolj hitro in bolj jednostavno, nego če hoče ugasniti in z nova zažgati plinovo luč, pri čemer se potrebujejo užigalice, kakor je to pač vsakemu otroku znano. Toraj tudi troški za razsvetljava z žarnicami nikakor niso tako ogromno visoki kakor trdi okrožnica.

Restavracija v "Narodnem domu" ima v dveh neprimerno visokih in zelo prostornih sobah le 17 žarnic, in sicer v prvi, manjši 8, v drugi na treh lustih po tri. Navzlic temu, da je lokomobil, s katerim se proizvajajo električni toki, nedostaten, in radi tega, kakor smo že gori omenili, sedanja razsvetljava še pomanjkljiva, nikdo ne trdi, da bi bila restavracija "preklicano temna".

trgana od kolorita in družega Mihel-Angelovega, in popolnoma disharmonuje ta gigantska linija v zvezi s sladko draperijo Rafaelovo. — Ker manjka klasicistu oni čut, ki je vodil Michelu Angelu roko, ostane linija brez življenja.

Če se osvobaja moderna šola pretiranega posnemanja starih mojstrov, jih s tem še nikakor ne zametava in ne tepta. Tudi ona zida na starej podlagi, in izkustvo starih je dobrodošlo nam, potomcem. Saj so se tudi klasiki učili od svojih prednikov, niso pa nasledovali le zunanjsčine, kakor hoče ta baročna estetika. Ni si Michel-Angelo postavil za ideal lepote grške, ni nasledoval njenih form in ni jih tudi dosegel. Mnogo bližje je prišel k grškim formam Thorwaldsen, Schrandl i. dr. ob času estetske tiranide. Zato pa ni Thorwaldsen slavnejši od Mihel-Angela, da celo prav majhen je ta kopist v primeri s svobodnim genijem Michel-Angelom, ki je znal mramorju vlití svoj veliki duh, svojo individualnost. Michel-Angelo je znal poiskati svojim idejam tudi svojo formo. A tako ni delal samo največji stvarjajoči genij, kar jih je nosila doslej zemlja, ampak tako so delali tudi drugi. Kolika razlika izmed sladke individualnosti Rafaelove in one "naturalistične" Rembrand-

Nam se dozdeva, — in v tej sodbi menda nismo osameli, — da je prijetnejše pri tej svetlobi v prijateljskem krogu piti kozarec vina ali vrček piva, kajti tukaj se prijatelju lice radeži, dočim pri Auerjevi luči njegovo lice izgleda, kakor bi bilo prevelike jeze mrtvaško obledelo.

Okrožnica "Elektrika ali Auerjeva luč" hoče prednost Auerjeve luči nad električno lučjo dokazati tudi s tem, da kaže na zastop danajškega mesta, kateri je pred kratkim sklenil zidati nove naprave za plinovo razsvetljava, češ, da je ta zastop kaj takega sklenil le stoprav po zaslišanju prvih kapacitet na polju razsvetljave.

Ta argumentacija je pač precej naivna. Kdor je zasledoval razvoj sedaj na krmilo prišle antisemitske stranke, imel je pač priložnosti dovolj, da se je proučil, kak intenziven boj je ta stranka ves čas bojevala proti angleški plinovi družbi, ki je doslej mesto oskrbovala s plinom. Antisemiti so si postavili nalog, odriniti to družbo, o kateri so v novinah in na raznih shodih v jednomer dokazovali, da ima leto za letom milijone dobička, ki se steka v inozemstvo. Ko je antisemitska stranka prišla na krmilo, bilo je jedno njenih prvih del, da je brez vsakega obširnega zaslišanja kapacitet na polju razsvetljave angleški plinovi družbi pogodbo odpovedala, hoteč jo prisiliti, da koncem leta 1899. ustavi svoje delovanje. S tem svojim sklepom pa je občinski zastop danajski prevzel ob jednom tudi moralčno obvezo, da onim svojim sosesčanom, ki so doslej rabili plin, bodi si za razsvetljava ali kot gonilno silo, da tudi za naprej plin na razpolago, kajti sicer bi bili kar najedenkrat primorani, na svoje stroške doslej obstoječe inštalacije nadomestiti z novimi. Pri dotičnih obravnavah pa se je tudi izrecno poudarjalo, da hoče danajška občina poleg plinarn graditi tudi še večje elektrarne.

V poštov jemati pa je treba tudi to okolščino, da so na Dunaju sedaj že tri velike privatne družbe za električno razsvetljava, ki imajo po obstoječih pogodbah pravico, po ulicah in cestah polagati kablje in privatnikom oddajati električno energijo, in da izplačujejo te družbe svojim delničarjem velike dividende po 7 ali 7½ odstotkov.

Da dunajsko mesto ni nasprotnik električne razsvetljave, razvidimo tudi iz tega, da si je za razsvetljava mestne hiše zgradilo posebno elektrarno, dasi je imelo sprva vpeljano v tej hiši povsod plinovo luč. Po izvestjih mestnega stavbinskega urada dunajškega nadomestuje se leto za letom veliko število plinovih plamenov z električnimi žarnicami in obločnicami in se radi tega postopanja troški za razsvetljava mestne hiše zmanjšujejo od leta do leta.

Po izkazu objavljenem po stanju koncem junija leta 1896. bilo je v mestni hiši inštaliranih 2423 plinovih plamenov, (za 760 plamenov manj kakor leto poprej), in 4598 žarnic à 16 normalnih sveč in 77 obločnih svetiljk.

Stroški za razsvetljava mestne hiše pa so v dobi od julija 1895. do konca junija 1896. znašali 34.261 gld. 91 kr. proti vsoti 38.793 gld. leto dni poprej, in so se torej zmanjšali za 11,7%.

Upamo, da smo z doslej navedenim dokazali, da trditve okrožnice "Elektrika ali Auerjeva luč" niso stvarno podprte, marveč, da imajo pač le namen, služiti kot vada, da se plinarni ohranijo dosedanji konsumenti in ob jednom kar v največjem številu pridobijo še novi.

Slavnemu občinstvu pa prepuščamo v resni preudarek, kaj je zaaj in za mestni blagor koristnejše, da prospeva mestna elektrarna, ali da nosi velik dobiček privatno podjetje, ki daje koristi v prvi vrsti tujcem, ter mislimo, da pri teh razmerah posamezniku pri izbiranju načina razsvetljave za svoj dom, ali za svoje podjetje ne bode težko odločiti se za to, kaj bi bilo koristnejše, ali plinova ali električna luč.

tove! Kolika razlika med deli Botticelija in med onimi Rubensa!

Kako krivo ima torej tista "estetika", ki priporoča samo nasledovanje lepote starih! — Ti stari so imeli dobrih učencev, saj so najboljši, najdaro-vitejši vrelci k njim. Kdor se je popolnoma zaljubil v maniro svojega učitelja, je postal past manirist brez pomena. Kdor pa je imel krepko naravo, svoj duh, se je odcepil od mojsta tudi v zunanjsčini in svojej individualnosti poiskal je tudi lastne forme: Van Dyk se je odcepil od Rubensa. Če niso mogli starih niti učenci nasledovati, ki so bili sovremeniki njihovi, ki so jih mogli opazovati pri delu, katerim so ti veliki svetovali... , koliko težje bi bilo to nam, ki nimamo od starih družega, nego potemnele slike po galerijah in kratke življenjepisne...!

To je uvidel marsikdo tudi že v preteklem stoletju; pokazuje nam to tisti upor umetnikov proti pritisku estetikov. Saj nam je znano, da pravi Chodowiecky "... aus den Schriften von nicht künstlerisch thätigen und nicht an der Natur gebildeten Gelehrten, in deren Seele es kalt aussieht, ist nichts zu lernen. Die Natur macht den Künstler ohne gedruckte Anleitung". — Millet je pa dejal: "Rajši postanem zidar, nego da bi slikal proti prepričanju."

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. maja.

— (Slovenska bodočnost rešena.) Priprosto, a dobro sredstvo, kako rešiti narodnostni boj tudi za naš narod in nam zagotoviti bodočnost, je našla "Süddeutsche Post." Federalizem je zdaj na dnevnem redu in — kjer vse ljubi, tam tudi "Süddeutsche Post" ne more sovražiti. Zategadelj predlaga, naj se premeni ustava, naj se šolstvo, pravosodje in politična uprava izroče deželnim zborom, notranjeavstrijske ali karantanske dežele, Stajerska, Koroška, Kranjska, Goriška, Trst in Istra pa naj se združijo v jedno upravno celoto. V teh kronovinah bi bivala potem štiri narodnosti, Nemci, Slovenci, Italijani in Hrvatje (tudi ta razvrstitev je karakteristična), a primernim volilnim redom bi se dalo narediti med njimi ravnovesje tako, da bi nobena narodnost ne mogla druge majorizovati, na kateri način bi se tudi v južnih deželah dognal jezikovni prepir. — Fundamentalna modrost tega nasveta je tolika, da nam je kar sapo zaprla; vled tega ga registrujemo brez opazke, da bodo pozni rodovi mogli spoznati, kako visoko je nadkriljavala "Süddeutsche Post" konec 19. veka vse druge slovenske liste in sploh slovenske politike.

— (Centralna komisija za umetniške in zgodovinske spomenike.) V zadnji seji te komisije je akademski slikar g. Alojzij Šubič predložil fotografije restavriranih fresk v romarski cerkvi na Skarčeni. Konservator g. prof. Ivan Verhovec je poročal, da z umetniško zgodovinskega stališča ni ugovarjati nameravanemu demoliranju župne cerkve v Kočevju, pač pa da je želeli, naj se stranski oltar, narejen iz črnega mramorja, prenese v novo cerkev. Ravnatelj g. Ivan Šubič je opozoril komisijo, da se delajo priprave za restavracijo znamenite gotične cerkve v Črnomlju pri Stari Loki, na kar je komisija sklenila, poizvedovati o tej stvari.

— (Komisijski ogled.) Včeraj se je vršil na lici mesta komisijski ogled Koslerjevega sveta, kateri leži ob državni cesti v Šiško in sicer med železniškim tirom in Koslerjevo restavracijo ter med cesto in poslopji državne železnice, kateri svet namerava kupiti vodstvo državnih železnic, da zgradi na njem nekaj potrebnih poslopij.

— (Detomor.) Kakor smo že poročali, našla sta v noč od 27. na 28. aprila t. l. dva voznika iz Šmartnega pod Šmarno goro pri izpraznenji grebenične jame v hiši št. 1. na Gruberjevi cesti v gnojnici mrtvega novorojenega otroka. Policija je takrat takoj dobila sled in poizvedela, da se morilka nahaja v Reki. V petek aretovala je reška policija služkinjo v "Hotel Piccolo", Frančiško Dolar, doma iz Žalne pri Navljah, katere je na sumu, da je morilka v gnojnici najdenega otroka. Dolar je bila popred delavka v Ljubljani in je s svojim ljubimcem pobegnila v Reko. Sedaj je v zaporu v Reki in se vrše pogajanja zaradi izročitve tukajšnjemu deželnemu sodišču.

— (Cigan Josip Maier.) katerega je dne 17. marca t. l. ljubljanska policija na Matjanovem domu na Dunajski cesti prišla, in pri katerem se je takrat dobilo 400 gld. denarja, sedel je do včeraj v preiskovalnem zaporu pri deželnem sodišču v Ljubljani. Maier je nevaren tat in je bil zasledovan v raznih policijskih listih; tudi goriško deželno sodišče ga je zasledovalo, in ker ima isto stareje pravice do njega, odposlalo ga je včeraj tukajšnje sodišče v spremstvu žandarja v Gorico. Blizu Postojne pa je Maier, ki je bil uklenjen, na sedaj nejasen način odprl vrata kupeja, skočil z vlaka in pobegnil.

Tudi Goethe, Heine i. dr. bili so estetikastrom trn v peti. Goethe je sicer vatvaril po vseh pravilih estetike, nasledujoč Euripida, n. pr. svojo, kakor mramor hladno Ifigenijo; a kako malo življenja je celo velikan Goethe mogel vlití stari formi!

Kako male vrednosti je le ta Ifigenija z obzirom na pesmi njegove in na Fausta, v katerih je tako živo pokazal pristno svoje, individualno čutenje in naziranje o svetu! To poslednje je, kar dela Goetheja največim nemškim pesnikom, ne pa po klasičnem vzoru vatvarjena Ifigenija.

Narava in življenje je bilo vselej umetniku, slikarju, kiparju ali pesniku vzor in izvor umetnosti. Izkušnje, ki so jih zadobili predniki, vporabljal potomec! Tehnično stran naj jim tolmačijo poetike, živa beseda in vzgled učitelja-umetnika! — Ako je mladenič-umetnik pod vodstvom svojega učitelja dosegel neko spretnost v izražanju in ako je pokazal resničen talent, naj se mu pozneje ne mečejo polena pod noge, ako se "predrzne" pokazati svoje individualno čutenje in zaviti na svojo, lastno pot! — Ne kričite za njim: Nazaj k Goetheju, nazaj k Rafaelu! Ne bodi naš ideal v preteklosti: — ne: "Nazaj, nazaj", ampak: Naprej, naprej v deželo sveto!

— (Zima v maju.) Vreme se še ni premenilo. Nehalo je sicer snežiti, a mraz traja še vedno. Včerajšnji sneg je v Ljubljani na drevu in na vrtil narenil precej škodo, če večjo pa na deželi. Z vseh strani smo dobili prežućna poročila o veliki škodi, katero je sneg napravil na poljih in na sadnem drevju. Ponekod je uprav vse uničil. Tudi sunaj Kranjske, na Goriškem, na Koroškem, na Štajerskem, na Solnograškem, na Gor. Avstrijskem, na Tirolskem in na Češkem je včeraj ves dan snežilo in je tudi tam naredil sneg veliko škodo.

— (Prepovedano kašljanje.) Iz Škofje Loke se nam pše: Naš gospod župnik so postali zadnji čas toli nervozni, da že kašljanja več ne morejo slišati. Ne vemo, če so se v farovžu že vsi kašljanja odvadili, v mestu kašljajo ljudje še vedno. To pa gospodu župniku ni všeč, kajti nedavno tega so z lece naznanili, naj tisti, ki kašljajo, rajši nikar v cerkev ne hodijo. Škofjeloški farani pa so pobožni, in mislijo, da je velik greh, če jih ob nedeljah nič pri službi božji. Valed tega se niso zmenili za župnikov ukaz, ter hodili i naprej vsi v cerkev, tisti, ki ne kašljajo, kakor tudi tisti, ki kašljajo. To so storili tudi minolo nedeljo. Prišlo jih je k zjutranji maši, katero so opravljali gospod župnik, jako mnogoštevilno. Prehlajeni pobožniki so sicer dušili kašelj, kolikor se je dalo, ali popolnoma tega ne niso mogli storiti. Zdaj je zakašljaj kdo tu, zdaj tam, kašljalo se je v vseh nijancah, dokler se niso gospod župnik pošteno — odkaljajali. Zagrozili so, da pobero šila in kopita, če še kdo zakašlja. Prehlajeni in neprehlajeni pobožniki so se začudeno spogledali, a navzlic plamtečim pogledom gospoda župnika se le niso mogli premagati in so — kašljali naprej. Odhajajoči domov, so se kašljajoči in ne kašljajoči verniki posebno čudili, kako da imajo gospod župnik šila in kopita na prižici, ko vendar niso čevljar. Belili so si dolgo glava, dokler ni neki prebrisaneč uganil: gospod župnik so rabili rečeno frazo, zavedajoč se, da so njih propovedi navadno take, kakor bi bile narejene „na kvader“.

— (Narodna čitalnica v Gornjemgradu) priredi v nedeljo dne 16. maja t. l. v gostilni g. Josipa Mikuša veselico s koncertom, gledališko predstavo „Bob iz Kranja“ in plesom. Mej počitkom prosta zabava in šaljiva tombola. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: za sedež 50 kr., za stajališče 30 kr.

— (Poštne zadeve.) Dne 5. maja t. l. imelo je ob navzočnosti okolo 100 članov društvo c. kr. poštarjev in poštних opravilcev za Kranjsko, Primorje in Dalmacijo svoj XVI. redni občni zbor; ob enem se je tudi praznovala petindvajsetletnica tega društva v prostorih velike dvorane novega poštnege poslopja v Trstu. Predsedoval je društveni predsednik, c. kr. poštar A. Schrey, navzočni so pa bili tudi ces. kr. poštni ravnatelj Pokorny, poštna svetovka Garimberti in Heydenberg, poštni tajnik dr. Pospisil in več drugih višjih uradnikov ravnateljstva. Najprvo je pozdravil predsednik navzoče v nemškem, slovenskem in hrvaškem jeziku, na to podpredsednik društva J. Grego v italijanskem jeziku. Na to je govoril ravnatelj, ki je izrazil svoje veselje radi mnogoštevilne udeležbe deželnih poštarjev, došlih celo iz oddaljene Dalmacije, ter poudarjal obojito važnost petindvajsetletnega obstanka društva, opisoval delavnost sedanjega predsedništva, pa omenjal posebno važno točko občnega zbora: reorganizacijo deželnih pošt itd., in zaključil govor z željo, da bi napravil sedanjí občni zbor v kolegijalnem pomenu globok vtisk, izid naj pa bodi v blagodejni razcvit društva v vsakem obziru. Na to je podal predsednik historične podatke, tičeče se petindvajsetletnice društva, poročal o delavnosti predstojništva od minolega občnega zbora, povedal, da je društvo naraslo na 373 članov. Prestopivši na dnevni red, sporočil je predsednik natančno poročilo o sedanjem stanju reorganizacije deželnih pošt. Na to se je določila otvoritev društvene bolniške blagajne za 1. jul. t. l. V odbor blagajne so bili voljeni poštarji gg.: Novak iz Kamnika, A. Schrey iz Jesenic, Obrsca z Vrhnike, Sorc iz Bovca, Mani iz Akvileje, Diana z Vodnjana, Rendič iz sv. Petra, Vasio iz Bole, Gerbin z Knina in poštni upravitelj Nagú iz Javornika, Crevato iz Baj in Novak iz Biograda. Na predlog predstojništva bil je kot pokrovitelj društva izvoljen ravn. g. K. Pokorny, prav tako sta bila izvoljena čast. članoma: gg. poštni svetovalec Garimberti in tajnik dr. Pospisil. Nadalje je bilo določeno, da se ustanovi ob priliki petdesetletnice preslavnega vladanja našega cesarja ustanova za pomembne poštarje in upravitelje. S trikratnim vzkli kom v slavo presvetlega vladarja zaključil je predsednik skoro 5 ur trajajoči občni zbor. Ob 5. uri popoldne so se zbrali udeleženci v salonu Hôtela de la ville k banketu, pri katerem je bil pričujoč tudi pokrovitelj društva z večjim številom gospodov od ravnateljstva.

— (Izviren humorist) je rojanski župnik Jurizza. Po maši v ponedeljek zjutraj je nastopno spregovoril izpred oltarja: „Molimo najprej očenaš za moje sovražnike — saj vem, da jih ni tukaj!“ Ko je bila dovršena molitev, je nadaljeval: „Danes in odslej vsaki dan vam bodem moral nalagati pokoro. Vem, da današnja pokora bode teška, posebno za vas ženske“. Po tej apostrofi je vsa cerkev po-

stala sila radovedna, kaj pride in vse je poslušalo pazno. In g. župnik je spregovoril: „Danes morate vsi molčati ves dan in nič govoriti, ali pa le za veliko potrebo. Za jutri vam pa naložim drugo pokoro!“ V torek zjutraj je g. župnik rekel: „Danes popoldne ne sme nikdo — kave piti! Upam, da boste trdno izpolnjevali pokoro, ki vam jo nalamam! Jutri naložim sopen drugo pokoro!“ In prišla je pokora tudi v sredo! Gosp. župnik je spregovoril izpred oltarja: „Danes se ne sme nikdo pogledati — v zrcalo! Vsakdo naj izmoli petkrat „Češena si Marija“ za one, ki pišejo o meni v „Edinosti!“ — V Trstu menda ni nobenega psihijatra?

* (Veledušno volilo.) Češki šolski matici je bivši policijski komisar, v javnosti skoro popolno neznaní Friderik Schnell, zapustil vse svoje premoženje. Po izplačilu raznim kulturnim zavodom češkim in nekim zasebnikom ter po odbitju pristojbine ostane šolski matici svota 200.000 gld. Najzanimivejša je, da je Schnell, kateri je vse svoje življenje živel skromno in skoro ločen od sveta, bil rodom Nemec in tega ni nikdar tajil, a oklenil se je bil češkega gibanja iz prepričanja, da so češka narodna prizadevanja popolnoma opravičena, in to prepričanje mu je narekovalo njegovo oporoko. Schnell se je rodil v Pragi l. 1808, že pred 40 leti je stopil iz službe in od tedaj živel ves čas kot samotar, stanujoč celih 40 let vedno v enem in istem skromnem stanovanju.

* (Gledališkim intendancam v posnemo.) V Turinu so upeljali novo vrsto gledališke kritike, ki ima povsem demokratično lice. Ravnateljstvo prepneča namreč takoj po predstavi občinstvu, da izreče pisмено svojo oceno. Začeli so s tako ljudsko kritiko v Benetkah, ko je povedalo občinstvo takim potom, katera slika mu ugaja najbolj izmed vseh, kar jih je bilo izloženih na mejsarodni umetniški razstavi. Isto so storili letos na umetniški razstavi v Florenci. Sedaj so pa še v Turinu uvedli običaj, da izrazi publikum z listki svojo kritiko. „Gazetta del Popolo“ je razpisala častno darilo 300 lir za najboljšo jedno- ali dvedejansko dramatično delo. Za to darilo je tekmovalo 209 spisov; izmed teh je komisija treh najuglednejših dramatikov (Giacosa, Traga in Rovetta) določila samo — 4 drame, ki so vredne, da se udeležijo tekmovanja. V gledališču Cagnano so se torej štiri večere z-pored igrale štiri novitete, vsak večer jedna. Tretji drami „Il bimbo“ (Deček) je občinstvo žvižgalo in sikalo. Zato jo je pisateljica, gospa Lujiza Macina umaknila, še predao se je na listkih izrekla narodova kritika. Od ostalih treh pa je dobila drama „Naš župan“, spisal Gerolamo d' Italia, 899 listkov, drama „Vstal je!“ 215 listkov, „Bodičevje“ pa samo 138 glasov. Odlikovana je bila torej drama „Naš župan“, dasi se je bila izrekla komisija o izžvižganem „Dečku“, da je najboljša tekmujoče delo. — To originalno prireditev ljudske kritike priporočati je vsakemu gledališču, ker donaša vedno razprodane hiše in polne blagajne!!

* (Nov prorok!) Kakor poroča „Obzor“, poročil se je svetovni nov prorok, ki ve sedanje in prihodnje, vse, kar je bilo, kar je, in kar bo. Ta novi, modri prorok obiskuje že četrti razred ljudske šole! Njegova proroška kariera pa se je začela tako le: Stal je nekoga dne poleg vode ter se zabaval s tem, da je tolkel s palico po valovih. Nakrat zavpije dečko: „Mati, glej, v vodi je Bog!“ Mati ni videla ničesar, a deček je trdil svojo; nū, „drugič sprememb ni bilo opaziti na njem“. (Bržčas ga preiskoval noben psihijater, nego le kaka — terciarka!) Toda od tiste ure je postal deček profesionalni prorok. Ko so v Stražemanu hodili ljudje na semenj, prorokoval jim je deček: „Ti boš prodal vse!“ — „ti ne boš prodal ničesar!“ — „Za te bi bilo boljše, da si ostal doma!“ itd. In glejte čudež! Prvi je res prodal vse, drugi ničesar, tretji pa se je napil čez mero vina, sprl se je v gostilni s gosti, nastal je tepež in vrgli so ga, vsega pretepenega, na cesto itd. In še nov izsled o zanesljivem in non plus ultra imenitem proroku! Neka ljubazni željna in potrebna kmetska punca je imela znanje z nekim lepim orožnikom. Ker je menda orožnik le predolgo odlašal s poroko ter je kazal le preveč smela s poetično ljubezen samskih zaročencev, š'a je punca k proroku. Prorok je sedel sredi sobe ter — tolkel orehe. In ko ga je vprašala, kdaj bo vendar njena poroka z lepim in čarko ljubljenim orožnikom, odgovoril ji je deček, zobajoč orehe: „Boljše bi bilo za te, da se nisi nikdar spoznala s tem grdim človekom, zakaj orožnik se ne bo oženil nikdar s teboj, kajti on ima že soproga in tudi otroke. Pojdi torej domov in ostani — poštena!“ In kmetska punca je ubogala proroka ter „ostala poštena“. — Ker „Obzor“ prav nič ne dvomi o resničnem, fenomenal nem talentu mladega proroka, priporočamo ga tudi mi vsem slovenskim puncam, ki imajo ljubezensko znanje z orožniki, z vojaki in dijaki. Če hočejo zvedeti, ali se in kdaj se poroča, naj gredo v Stražeman, onda se jim pove vse!

* (Štrajk v konservatoriju) 6. t. m. je stuttgartsko ravnateljstvo za glasbo izključilo 17 učencev in učenk. Uzrok je bil sledeči. Minolo soboto je praznoval konservatorij svoj 40letni obstanek. Razrednik jednega razreda čutil se je pri slavnosti razžaljenega ter je nakrat zapustil dvorano z vsemi svojimi učenci. Ta ponedeljek pa ni bilo v konservatorij niti razžaljenega učitelja niti

njegovih učencev. Pač pa je dobilo ravnateljstvo od vsega razreda podpisano izjavo, da ne pride nihče v šolo, dokler ne dobi učitelj zadoščenja. Ravnateljstvo je na to izključilo — ves razred.

* (V spomin na turške zmage) po Grškem je dal sultan kovati zlate in srebrne svetinje, katere dobe turški vojaki po vrnitvi iz Grčije.

* (Delavske žrtve.) V torek se je na Angleškem otoku Man v rudokopu za svinčunel dinamit ter ubil mahoma devetnajst rudarjev.

* (Gledališče za delavce.) Zaani milijonar, tovarnar Artur Krupp je sklenil, sezidati za svoje delavce v Beradorfu ob Triestingu posebno gledališče, v katerem bode prostora za 500 oseb. Mož pač ve, kolike vrednosti je omika za delavca.

* (Tragičen konec otročje igre) V Berlinu sta delavec Wilke in njegova žena pustila v soboto zvečer svoje tri dečke same doma. Dečki so si kratili čas na različne načine in naposled sta starejša dva najmlajšega, starega 7 let, obsodila v šali na smrt, in ga prav pravilno obesila. Šala se je premenila v tragično smrt. Ko sta starejša fanta videla, kako se obešencu črni obraz, sta strahoma, mesto da bi dečka snela, zbežala iz sobe in se skrila. Ko sta se roditelja vrnila, našla sta otroka že mrtvega.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Brzjavke.

Dunaj 13. maja. Začetkom današnje seje so nemški in italijanski poslanci prouzročili ostro kontroverzo zaradi razdelitve referatov o protestiranih volitvah. Italijani se boje, da se razveljavi volitev v goriškem veleposestvu in v V. kuriji v Istri. Zbornica je potem nadaljevala razpravo o nujnih predlogih glede primorskih razmer. Pos. Spinčič je v izbornem govoru pojasnjeval pretužni položaj Slovencev in Hrvatov na Primorskem in postopanje oblasti in njih organov proti njim. Končal je svoja izvajanja z besedami: Pripadniki italijanske stranke so zadnji čas jako preširni. Postali so taki vsled sistema, po katerem se že dolgo let vlada na Primorskem. Vse krvi, katera je bila že prelita, vseh poškodb in ubojev je kriv ta sistem, dvode in sirote so njega žrtve. Primerjati se mu more samo sistem, po katerem je Stambulov nekaj časa vladal Bolgarsko. Ta sistem ni dostojen srednjeevropske, civilizovane države, in vsake vlade dolžnost je, narediti mu konec. To pa se doseže samo na ta način, da se tudi Slovincem in Hrvatom dajo pristojne jim pravice. — Govor je večina odobraval z živahnimi dobro klici in ploskanjem.

Dunaj 13. maja. Po Spinčiču je govoril dr. Žitnik, kateri je apostrofiral vlado, naj vendar že dregne v sršenovo gnezdo primorsko, ne radi Slovanov, nego radi Avstrije. Namestnik Rinaldini, rekel je dr. Žitnik, je vsa oblastva dal v službo progresovi stranki, katera ima nalogo, udušiti slovansko gibanje in Primorsko pripraviti za priklapljenje Italije. Italijanska poslanca Rizzi in Lenassi sta popisovala miroljubnost Italijanov in zagotavljala, da nikomur nič nečejo, da jih le Slovenci in Hrvatje preganjajo. Razprava se nadaljuje.

Dunaj 13. maja. Po Biankiniju in Pferscheju, kateri je v imeni Nemcev ponudil Italijanom alijanco, je govoril dr. Ferjančič, kateri je na srečen način ironizoval Badenijev odgovor na interpelacijo o primorskih razmerah. Zbornica se je na ves glas smejala, ko je govornik razložil smušnost vladnega odgovora. Ferjančič je protestoval proti temu odgovoru, kateri se ne sme smatrati kot objektivno uradno poročilo in izjavil v imeni slovenskega naroda, da ta odgovor obžaluje. Zbornica je govorniku burno pritrdjevala.

Dunaj 13. maja. Stojalowski se je popolnoma sporazumel s poljskim klubom in odpotuje v Rim, da si izprosi dispens.

Atene 13. maja. Poročila javljajo, da je v Macedoniji nastala revolucija.

Carigrad 13. maja. Veleposlaniki so vročili vladi noto, s katero jej naznanjajo, da zahtevajo vse velesile, naj takoj ustavi vse vojne operacije.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Marije Bohinc rojene Perčič posestva v Visokem, cenjena 2584 gld. in Franceta Žagarja posestvo v Velesovem, cenjeno 161 gld., oboje dne 17. maja in 14. junija v Kranju. Janeza Kocijana čiča posestvo v Hribu, cenjeno 800 gld., dne 17. maja in 16. junija v Ložu.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
12.	9. zvečer	734-6	2-6	sl. sever	oblačno	24-6
13.	7. jutraj	735-0	1-9	sr. sever	nevihta	
"	2. popol.	735-7	4-0	sr. vzvzh.	dež	

Srednja večerajšnja temperatura 2-5°, za 11-2 pod normalom. Skoro vsa padavina je sneg.

Dunajska borza

dne 13. maja 1897.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	90
Avstrijska zlata renta	122	"	70
Avstrijska krona renta 4%	101	"	20
Ogerska zlata renta 4%	122	"	40
Ogerska krona renta 4%	99	"	75
Avstro-ogerske bančne delnice	951	"	"
Kreditne delnice	363	"	"
London vista	119	"	60
Nemški drž. bankovci na 100 mark	58	"	70
90 mark	11	"	73
90 frankov	5	"	52 1/2
Italijanski bankovci	45	"	30
C. kr. cekini	5	"	65

Dne 12. maja 1897.

4% državne srečke iz 1. 1864 po 250 gld.	155	gld. —	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	192	"	"
Dunavske srečke 5% po 100 gld.	128	"	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	"	80
Kreditne srečke po 100 gld.	198	"	"
Ljubljanske srečke	22	"	25
Budimpeštanske srečke po 10 gld.	26	"	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154	"	"
Tramvaj-društ. velj. 170 gld. a. v.	419	"	"
Papirnat rubelj	1	"	26 1/2

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš preljubi soprog, oziroma oče in brat, gospod

Martin Gostič

c. kr. poštni sluga

po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, danes ob 1/2 12. uri popoldne, v starosti 43 let mirno v Gospodu preminol.

Pogreb predrazega rajnega bode v petek, dne 14. t. m., ob 1/2 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta hiš. št. 8, na pokopališče k sv. Krištofu.

Svete maše za dušico brale se bodo v farni cerkvi Marijinega oznanjenja.

Dražega rajnega priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, dne 12. maja 1897.

(682)

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Vsem dragim prijateljem in znancem, posebno g. c. kr. notariju Antonu Svetini, g. knezoškof. oskrbniku Josipu Hofbauerju, g. c. kr. okrajnemu sodniku dr. Josipu Fraidl-u in g. nadučitelju Fr. Kocbek-u, ki so nam na tako ljubezni polni način izkazali svoje sočutje me dolgo-trajno boleznijo našega iskreno ljubljenega sina, brata in svaka

Antona Perne-ta

notarskega koncipijenta, rezervnega častnika in bivšega predsednika „Triglava“

kakor tudi onim, ki so rajnega spremili k zadnjemu počitku in za izkazano iskreno sočutje, posebno akad. društvu „Triglav“, slov. planinskemu društvu, poveljništvu c. in kr. 79. pešpolka, vsem došlim gospodom iz Rečice in Mozirja, pevskemu društvu in prostovoljni požarni brambi izrekamo s tem najtoplejšo zahvalo

Gornjigrad, dne 10. maja 1897.

(687)

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sočutja in sožalja, kateri so se nam bili izkazali povodom dolgotrajne bolezni in smrti naše nepozabne, iskreno ljubljene matere, oziroma tašče in stare matere, blagorodne gospe

Josipine Kozina roj. Gosar

profesorjeve vdove

osebno darovalcem krasnih vencev in vsem, ki so s svojo udeležbo pri pogrebu počastili spomin predrage nam rajnice, izrekamo tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 13. maja 1897.

(683)

Žalujoči ostali.

Izboren Schwarzenbergov sir

pr 100 kg 25 gld., v poštini zabojih netto à 4 kg franko gld. 1-48 za zabojček, vzorci brezplačno, priporoča najbolje parna sirarna Rzeszów.

(1) Umetni in valjični mlin (685)

v najboljšem stanju, s stalno vodno močjo, več orali zemljišč, se zaradi visoke starosti posestnika takoj proda pod prav ugodnimi pogoji skupaj z zraven spadajočo trgovino z moko, ki je prav živahna in ima stalne odjemnike. Mlin se odda tudi brez trgovine z moko. Oboje je v nekem provincijskem mestu na Hrvaškem. — Ponudbe pod šifro „D. 2665“ odpravlja Rudolf Mosse na Dunaju.

Nedoseženi

so in ostanejo vedno

Premier-bicikli

ker so le ti jedino iz

Helical-bлага

izgrajeni in združujejo

z največjo trpežnostjo

popolno precizijo

najboljšo konstrukcijo in

najlažji tek.

(566-3)

The Premier Cycle Co. Ltd. (Hillmann, Herbert & Cooper).

Tovarne:

Heb (Eger)

Coventry

Doos

(Češko).

(Angleško).

(pri Norimbergu).

Letna produkcija 60.000 komadov. — Katalogi brezplačno in poštne preste.

Samoprodajo za Kranjsko ima

Fran Čuden

v Ljubljani, na Mestnem trgu hiš. št. 25.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. maja: Pavel Polak, inženirjev sin, 8 dnij, Frančiškanske ulice št. 12, oslabljenje. — Jožeta Kozina, profesorjeva vdova, Salendrove ulice št. 6, otrčenje tolstnic.

V deželni bolnici: Dne 9. maja: Ivan Hafner, delavec, 33 let, jetika.

Dne 10. maja: Jakob Suhadolnik, kajzarjev sin, 9 let, ostrupljenje krvi.

Krajna skupina

trgovskih

(688)

nastavljencev

v Ljubljani.

Jutri večer

kegljanje!

Poslano.

Dovoljujemo si p. n. občinstvu naznanjati, da preneha naša dosedanja zaloga piva pri gospodu Odo Pammer-ju v Ljubljani.

Naš znameniti češki izdelek se je po svoji posebni finosti in prijetnosti uvedel po vsem Kranjskem in vživa povsodi veliko priznanje.

Pivo iz češke delniške pivovarne

se hode tudi na dalje v nespremenjeni kakovosti točilo

v „Narodnem Domu“ v Ljubljani.

Potrudili se bomo, da z dobro kakovostjo in z uležanim pivom p. n. občinstvu v vsakem oziru postrežemo.

Češka delniška pivovarna

v Čeških Budejovicah.

Ljubljana v maju 1897.

(659-2)

Budejeviško pivo

iz meščanske pivovarne

ustanovljene leta 1795

(678-2)

priporoča v sodcih in steklenicah izključna zaloga

Odo Pammer-ja zaloga piva, Marije Terezije cesta št. 2.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nottk.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.